

Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en exploitatie van aardgasdistributie-installaties en bij werkzaamheden in de nabijheid van die installaties

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993;
- het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, artikel 4.1.11/8, ingevoegd bij het decreet van 13 juni 2025.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 8 augustus 2025.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 14 september 2025.
- De Raad van State heeft advies xxxxx/x (adviesnummer) gegeven op ... (datum), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Initiatiefnemers

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd en de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Definities en toepassingsgebied

Afdeling 1. Definities

Artikel 1. Dit besluit wordt aangehaald als: de veiligheidscode aardgasdistributie van 1 januari 2026.

Art. 2. In dit besluit wordt verstaan onder:

- 1° aansluiting: de dienstleiding en de meter;

- 2° aansluitingspunt: de fysieke plaats van het punt waar de aansluiting is verbonden met de aardgasdistributieleiding of de verdeelleiding van het gesloten distributienet voor aardgas;
- 3° bedrijfsdruk: de druk van het aardgasdistributienet onder normale bedrijfsvoorwaarden, die altijd lager dan of gelijk aan de maximale bedrijfsdruk is;
- 4° bestaande distributie-installatie: het geheel of een deel van een distributie-installatie dat in gebruik genomen of ontworpen is vóór de inwerkingtreding van deze veiligheidscode;
- 5° bijzondere technische bepalingen: de bijzondere technische bepalingen, vermeld in artikel 76 van dit besluit;
- 6° binneninstallatie: de leiding met toebehoren na de meter;
- 7° componenten: constructie-elementen van een distributie-installatie;
- 8° derde: elke persoon die in de hoedanigheid van ontwerper, bouwheer of aannemer, vermeld in artikel 1, 2° tot en met 4°, van het koninklijk besluit van 21 september 1988 betreffende de voorschriften en de verplichtingen van raadpleging en informatie bij het uitvoeren van werken in de nabijheid van installaties van vervoer van gasachtige en andere produkten door middel van leidingen, een ontwerp van bouwplaats opmaakt, het doet uitvoeren of zelf uitvoert in de nabijheid van leidingen;
- 9° dienstleiding: de leiding die de verbinding vormt tussen de distributieleiding, vanaf het aansluitingspunt, en de meter;
- 10° distributie-installatie: de leidingen, de stations, de opslagmiddelen, de gebouwen, de machines, en in het algemeen, alle toestellen en elementen die nodig zijn voor de aardgasdistributie;
- 11° distributieleiding: de leiding gelegen tussen de stations en de dienstleiding;
- 12° distributienetbeheerder: de aardgasdistributienetbeheerder, vermeld in artikel 1.1.3, 7°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
- 13° distributienetgebruiker: de netgebruiker, vermeld in artikel 1.1.3, 91°/1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, die aardgas injecteert op of afneemt van een distributienet;
- 14° druk: de druk die gemeten wordt boven de atmosferische druk, ook overdruk genoemd;
- 15° groot incident: een incident met een of meer van volgende gevolgen:
 - a) een brand of explosie;
 - b) een overlijden of ernstige verwondingen;
 - c) materiële schade die de integriteit van de distributie-installatie in gevaar kan brengen;
 - d) ernstige materiële schade bij derden;
 - e) een langdurige onderbreking van de aardgastoevoer naar een groot aantal distributienetgebruikers;
 - f) beschadiging van een middendrukleiding, categorie C, met lekkage tot gevolg;
 - g) verontrusting van de publieke opinie;
 - h) elke andere gebeurtenis waarover de distributienetbeheerder het nuttig acht om de toezichthouders te informeren;
- 16° incident: een ongewenste gebeurtenis met betrekking tot een distributie-installatie;
- 17° KLIP: het Kabel en Leiding Informatie Portaal, vermeld in artikel 2, §1, 1°, van het KLIP-decreet van 14 maart 2008;

- 18° lagedruk distributieleiding: distributieleiding waarvan de maximale bedrijfsdruk geen honderd mbar overschrijdt;
- 19° leiding: het deel van een distributie-installatie dat bestemd is voor de distributie van aardgas, met inbegrip van zowel de distributieleiding als de dienstleiding;
- 20° maximale bedrijfsdruk: de maximumdruk waarbij een systeem onder normale bedrijfsvoorwaarden continu uitgebaat kan worden;
- 21° middendruk distributieleiding: distributieleiding waarvan de maximale bedrijfsdruk meer dan honderd mbar bedraagt zonder zestien bar te overschrijden;
- 22° middendrukleiding, categorie C: leiding waarvan de maximale bedrijfsdruk meer dan vijf bar bedraagt zonder zestien bar te overschrijden;
- 23° nieuwe distributie-installatie: het geheel of een deel van een distributie-installatie ontworpen vanaf de inwerkingtreding van dit besluit;
- 24° normale bedrijfsvoorwaarden: de afwezigheid van storing in enig apparaat of in enig regelsysteem;
- 25° noodplan: het noodplan, vermeld in artikel 72;
- 26° station: een installatie waarvan de belangrijkste functie het regelen van het debiet of de druk, het meten, het verwerken of het beheren van de stromen is;
- 27° toezichthouders: de personen, vermeld in artikel 12, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
- 28° werken: werken die onder, op of boven domeingoederen of private goederen worden uitgevoerd en distributie-installaties kunnen schaden.

Afdeling 2. Toepassingsgebied

Art. 3. Dit besluit is van toepassing op de volgende installaties:

- 1° nieuwe distributie-installaties;
- 2° uitbreidingen en volledige verplaatsingen over een grote lengte van bestaande distributie-installaties vanaf de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 5, 8 tot en met 11, 18, 38 tot en met 64 en 68 tot en met 76 zijn van toepassing op bestaande distributie-installaties.

Art. 4. Dit besluit is van toepassing op de volgende personen:

- 1° de distributienetbeheerder, op voorwaarde dat elke injectie van aardgas in het aardgasdistributienet voldoet aan de door de distributienetbeheerder gestelde eisen;
- 2° elke natuurlijke of rechtspersoon die werken in de nabijheid van distributie-installaties wil aanvatten;
- 3° elke natuurlijke of rechtspersoon die belast is met toezicht op werken in de nabijheid van distributie-installaties.

Art. 5. De herstellingen, de aanpassingen die geen uitbreidingen of geen volledige verplaatsingen over een grote lengte zijn en de vervangingen die vergelijkbaar zijn met herstellingen van de distributie-installaties mogen worden uitgevoerd hetzij in overeenstemming met dit besluit, hetzij in overeenstemming

met de reglementaire voorschriften die van kracht waren op het ogenblik van de aanleg van die installaties.

Hoofdstuk 2. Technische kenmerken van het aardgasdistributienet

Art. 6. De distributienetbeheerder bepaalt de ontwerpvoorwaarden van het aardgasdistributienet, waaronder de voorwaarden voor de druk.

Art. 7. De distributienetbeheerder bouwt het aardgasdistributienet zodanig dat onder normale bedrijfsomstandigheden de maximale bedrijfsdruk van het aardgasdistributienet niet overschreden wordt. De maximale bedrijfsdruk kan onder bepaalde specifieke voorwaarden overschreden worden overeenkomstig de bijzondere technische bepalingen.

Art. 8. Bij het plaatsen van nieuwe aansluitingen of bij aanpassing van een bestaande aansluiting wordt in de volgende gevallen een afsluiter buiten het gebouw geplaatst:

- 1° een aansluiting op het middendrukaardgasdistributienet;
- 2° een aansluiting met een capaciteit groter dan 25 m³n/h;
- 3° een aansluiting met diameter DN50 (2'')/PE 63 of groter;
- 4° een aansluiting van een gebouw met meer dan één meter;
- 5° een aansluiting voor een gebouw dat toegankelijk is voor het brede publiek.

Art. 9. Bij een nieuwe aansluiting of bij een vernieuwing van een bestaande aansluiting wordt minstens één individuele afsluitcomponent geplaatst op de aansluiting binnen het gebouw vóór de meter. Die afsluiter kan bediend worden door de distributienetgebruiker.

Hoofdstuk 3. Kenmerken van het gedistribueerde aardgas

Art. 10. De samenstelling en de fysische en chemische kenmerken van het aardgas dat de vervoeronderneming in de aardgasdistributienetten injecteert, voldoen aan de geldende normen en aan de voorschriften van de vervoeronderneming.

De samenstelling en de fysische en chemische kenmerken van het aardgas dat een andere onderneming dan de vervoeronderneming in de aardgasdistributienetten injecteert, voldoen aan de geldende normen en aan de voorschriften die de distributienetbeheerder op zijn website bekendmaakt.

Als de bepalingen van het tweede lid niet nageleefd worden, wordt de injectie van dat aardgas onderbroken door de distributienetbeheerder.

Art. 11. Het gedistribueerde aardgas wordt voldoende geodoriseerd, zodat het door geur kan waargenomen worden bij een concentratie van één vijfde van de laagste explosielimiet van het aardgas. Die waarneembare geur verdwijnt bij verbranding van het aardgas.

De odorisatie van het aardgas beantwoordt aan de bijzondere technische bepalingen.

Hoofdstuk 4. Ingravingsdiepte en minimumafstanden van leidingen

Art. 12. Distributieleidingen worden geplaatst op het openbaar domein en ingegraven. Distributieleidingen hoeven niet ingegraven te worden bij gasdrukreducer- of meetinstallaties of bij bovengrondse doorgangen in of op kunstwerken.

Art. 13. Dienstleidingen worden deels aangelegd op het openbaar domein of deels op privaat domein of op private goederen, of binnen een gebouw naargelang de plaatselijke situatie. Dienstleidingen kunnen:

- 1° geheel of gedeeltelijk ondergronds zijn;
- 2° ingegraven, of niet-ingegraven maar onder het maaiveld, zijn;
- 3° bovengronds zijn.

Art. 14. Vanaf het ontwerp van de leidingen die niet ingegraven zijn, in het bijzonder bovengrondse doorgangen bij kunstwerken, houdt de distributienetbeheerder rekening met de vervormingen door temperatuurschommelingen of krachten die op de niet-ingegraven leidingen kunnen inwerken.

Art. 15. §1. De ingravingsdiepte van leidingen is minstens 60 centimeter op het ogenblik van de aanleg. Die diepte wordt gemeten tussen de bovenste beschrijvende van de buis, inclusief bekleding, en het oppervlakeniveau dat is voorzien bij de aanleg.

In afwijking van het eerste lid bedraagt de ingravingsdiepte van de middendrukleiding, categorie C, minstens 80 centimeter.

Als de leiding zich in een mantelbuis bevindt, wordt de ingravingsdiepte bepaald ten opzichte van de bovenste raaklijn van die mantelbuis.

§2. In de volgende gevallen is de volgende minimale ingravingsdiepte van toepassing:

- 1° bij het kruisen van een spoorbaan: 1,2 meter onder de railvoet;
- 2° bij het kruisen van geklasseerde, niet-geklasseerde of bevaarbare waterlopen: 1,2 meter onder de laagste positie van het theoretisch en praktisch profiel van de waterloopbedding.

De minimale ingravingsdiepte wordt nageleefd over de volledige lengte van de kruising op het ogenblik van de aanleg.

Art. 16. Afwijkingen op de minimale ingravingsdiepte, vermeld in artikel 15, zijn mogelijk de volgende gevallen:

- 1° bij de aanwezigheid van hulpstukken op leidingen;
- 2° bij technische of economische bezwaren of moeilijkheden ter plaatse;
- 3° als de muurdoorvoer niet gerealiseerd wordt op de minimale ingravingsdiepte, vermeld in artikel 15.

Als de minimale ingravingsdiepte niet gerespecteerd kan worden in het geval vermeld in het eerste lid, 2°, worden de bijkomende maatregelen genomen zoals beschreven in de bijzondere technische bepalingen.

In het geval, vermeld in het eerste lid, 3°, wordt de dienstleiding zo dicht mogelijk bij de muurdoorvoer terug naar de ingravingsdiepte, vermeld in artikel 15, gebracht.

Art. 17. Bij de aanleg van leidingen worden de volgende minimumafstanden geëerbiedigd tussen de leiding en andere ondergrondse installaties. Die minimumafstanden worden gemeten tussen de beschrijvende van de leidingen, met inbegrip van de bekleding:

- 1° 10 centimeter in geval van een kruising;
- 2° 20 centimeter in geval van een parallel tracé.

Als die minimumafstanden niet geëerbiedigd kunnen worden, worden bijzondere compenserende veiligheidsmaatregelen genomen overeenkomstig de bijzondere technische bepalingen.

Art. 18. Bij de aanleg van ondergrondse installaties in de buurt van bestaande leidingen worden de volgende minimumafstanden geëerbiedigd:

- 1° 10 centimeter in geval van een kruising;
- 2° 20 centimeter in geval van een parallel tracé, waar bijgevolg een afstand van 20 centimeter rondom de volledige buitenkant van de leiding wordt vrijgehouden.

In langsrichting boven de leiding wordt een zone, met een breedte van 10 centimeter langs rechts en langs links, en hoogte tot aan het afgewerkte grondniveau vrijgehouden.

In afwijking van het eerste lid, 1° en 2°, kunnen de betrokken partijen bij overeenkomst uitzonderingen bepalen via bijzondere compenserende veiligheidsmaatregelen overeenkomstig de bijzondere technische bepalingen.

Art. 19. Behalve bij technische noodzaak worden de dienstleidingen loodrecht op de distributieleiding aangelegd.

Hoofdstuk 5. Bescherming van de installaties tegen corrosie

Art. 20. Distributie-installaties of onderdelen ervan die worden ingegraven, worden uitgerust met een passieve bescherming tegen corrosie. Die passieve bescherming bestaat uit een elektrisch isolerende bekleding die voldoet aan de eisen, vermeld in de bijzondere technische bepalingen.

Art. 21. Stalen distributie-installaties die deel uitmaken van het middendrukaardgasdistributienet en die worden ingegraven, worden bijkomend uitgerust met een actieve bescherming tegen elektrochemische corrosie door middel van een kathodische bescherming, rekening houdend met de externe permanente invloeden die gekend zijn bij de aanleg.

In afwijking van het eerste lid kan de distributienetbeheerder uitzonderingen bepalen in specifieke lokale omstandigheden, als daarbij de exploitatiemaatregelen, vermeld in de bijzondere technische bepalingen, gevolgd worden.

Art. 22. De kathodische bescherming brengt een elektrochemisch potentiaal op de leiding van maximaal -0.85 V ten opzichte van de aarde. Die potentiaal wordt met een niet-polariseerbare koper-verzadigde kopersulfaatelektrode gemeten.

Art. 23. Stalen distributie-installaties die niet worden ingegraven, worden beschermd tegen atmosferische corrosie door middel van een aangepaste passieve bescherming.

Hoofdstuk 6. Materialen en componenten

Art. 24. De materialen van de componenten die worden gebruikt voor de distributie-installaties, zijn compatibel met het gedistribueerde aardgas.

Art. 25. De materialen voor de ingegraven leidingen zijn polyethyleen of staal. De materialen voor niet-ingegraven leidingen zijn ferro- en non-ferrometalen. Polyethyleen kan gebruikt worden in de zones waar ingegraven en niet-ingegraven leidingen in elkaar overgaan.

Art. 26. In afwijking van artikel 25 mogen andere materialen gebruikt worden voor zover de betrokken componenten en hun verbindingen een veiligheidsniveau hebben dat aanvaardbaar is op basis van een norm, van een onafhankelijke certificering die erkend is voor het toepassingsgebied gas of van een rapport van testen die uitgevoerd zijn door een onafhankelijk geaccrediteerde organisatie en die rekening houden met de ontwerpvoorwaarden, en voor zover die conform zijn met de bijzondere technische bepalingen en met de normen die van toepassing zijn voor de betreffende componenten.

Art. 27. De componenten die gebruikt worden bij de aanleg van de distributie-installaties voldoen aan de bijzondere technische bepalingen over treksterkte, lasbaarheid en kerfslagwaarde.

Hoofdstuk 7. Aanleg, controle en beproeven van distributie-installaties

Afdeling 1. Algemene beginselen

Art. 28. Het toezicht op het aanleggen en op het verbinden, de controles en de beproevingen worden uitgeoefend door personen die de distributienetbeheerder aanduidt en die zijn opgeleid om de eisen, vermeld in de bijzondere technische bepalingen, te kunnen controleren.

Art. 29. Ongeacht de gebruikte materiaalsoorten, worden de componenten gelast volgens een gekwalificeerde lasprocedure en lasmethodebeschrijving en conform de bijzondere technische bepalingen.

Alle laswerken worden uitgevoerd door gekwalificeerde of gecertificeerde lassers of lasoperatoren volgens de geldende normen. De lasser beschikt over een geldige kwalificatie of certificatie.

Art. 30. §1. De mechanische eigenschappen van de verbinding van de buizen en andere bestanddelen van de leidingen zijn aangepast aan de gebruikte materialen.

§2. De stalen componenten worden met elkaar verbonden door stomplassen volgens een elektrisch vlambooglasproces. Het gebruik van lasmoffen en flensverbindingen is eveneens toegelaten.

Schroefverbindingen zijn toegelaten voor componenten met een nominale diameter kleiner dan of gelijk aan DN50.

De lasprocedure en lasmethodebeschrijving zijn bepaald in de bijzondere technische bepalingen.

§3. De polyethyleen componenten worden met elkaar verbonden door stuiklassen of elektrolassen.

§4. Zowel voor het verbinden van componenten uit hetzelfde materiaal als voor het verbinden van componenten uit verschillende materialen mogen andere verbindingstechnieken gebruikt worden die compatibel zijn met het gedistribueerde aardgas, op voorwaarde dat ze een aanvaardbaar veiligheidsniveau bieden en voldoen aan de bijzondere technische bepalingen.

Afdeling 2. Melding van aanlegwerkzaamheden

Art. 31. De distributienetbeheerder brengt de toezichthouders minimum acht dagen op voorhand schriftelijk op de hoogte van de aanleg van een leiding met een lengte van meer dan honderd meter. De aard van de aanleg en de kennisgevingsmodaliteiten worden bepaald in onderling overleg tussen de toezichthouders en de distributienetbeheerder.

Afdeling 3. Controle van de lasnaden

Art. 32. De lasnaden van stalen leidingen worden onderworpen aan een van de volgende niet-destructieve onderzoeken:

- 1° visuele controle;
- 2° radiografie;
- 3° ultrasoon onderzoek;
- 4° magnetisch onderzoek;
- 5° penetrant onderzoek.

De modaliteiten van het onderzoek, vermeld in het eerste lid, zijn vastgelegd in de bijzondere technische bepalingen.

Art. 33. Na het bekleden van de lasnaden en andere naakte elementen van de delen van de stalen leiding die bestemd zijn om te worden ingegraven of in een

sleuf gelegd, wordt de kwaliteit van de isolatie van de bekleding nagegaan door een niet-destructief onderzoek, conform de bijzondere technische bepalingen.

Afdeling 4. Controle en beproevingen vóór het in gebruik nemen

Art. 34. §1. Voor de ingebruikname wordt de distributie-installatie, met uitzondering van de gebouwen, de hulpsystemen en instrumentatiesystemen, onderworpen aan een mechanische weerstandsproef om de sterkte van de componenten en de verbindingen te testen en aan een dichtheidsproef.

De proeven, vermeld in het eerste lid, worden uitgevoerd door de distributie-installatie onder druk te zetten met lucht, water of een inert gas. Tijdens de duur van de proeven wordt het verloop van de druk of het lekdebiet opgevolgd.

De mechanische weerstands- en dichtheidsproef mogen tegelijk uitgevoerd worden in een gecombineerde proef.

De waarden voor de beproevingsdrukken en de minimale duurtijd van de proeven zijn afhankelijk van het type distributie-installatie en de drukklasse.

In dit artikel wordt verstaan onder:

- 1° instrumentatiesystemen: de systemen of combinaties van uitrustingen voor de meting, de controle en de regeling;
- 2° dichtheidsproef: een specifieke procedure die toelaat na te gaan of de distributie-installatie voldoet aan de voorschriften inzake dichtheid;
- 3° mechanische weerstandsproef: een specifieke procedure die toelaat na te gaan of distributie-installatie voldoet aan de voorschriften inzake mechanische weerstand.

§2. Voor de ingebruikname volstaat een dichtheidsproef met het gedistribueerde aardgas op bedrijfsdruk voor de controle van leidingen met een lengte kleiner dan of gelijk aan:

- 1° 50 meter en met een maximale bedrijfsdruk niet hoger dan 5 bar;
- 2° 100 meter en met een maximale bedrijfsdruk niet hoger dan 100 mbar.

De dichtheidsproef, vermeld in het eerste lid, kan gebeuren door het afzepen van alle verbindingen.

§3. De proeven, vermeld in paragraaf 1, 2° en 3°, en de bijbehorende controles worden beschreven in de bijzondere technische bepalingen.

Art. 35. Op het ogenblik van ingebruikname wordt de dichtheid van de verbindingen tussen enerzijds de delen van de installatie die al mechanische weerstands- en dichtheidsproeven hebben ondergaan en anderzijds het bestaande aardgasdistributienet gecontroleerd door afzepen bij bedrijfsdruk.

Afdeling 5. Ingebruikname van een distributie-installatie en het opnieuw in gebruik nemen

Art. 36. Voordat een distributie-installatie in gebruik kan worden genomen, voldoet de distributienetbeheerder aan de bepalingen van dit besluit en beschikt hij over de bevestiging dat de proeven, vermeld in artikel 34 en 35, geslaagd zijn.

Een persoon die aangewezen wordt door de distributienetbeheerder, levert de bevestiging, vermeld in het eerste lid.

Art. 37. Binnen zes maanden na de ingebruikname van de distributie-installatie registreert de distributienetbeheerder de constructiegegevens.

De te registreren constructiegegevens worden vastgelegd in de bijzondere technische bepalingen, afhankelijk van het type installatie, en bevatten:

- 1° de resultaten van de proeven;
- 2° de as-builtonnen.

De distributienetbeheerder bezorgt de constructiegegevens aan de toezichthouders op eenvoudig verzoek.

De distributienetbeheerder bewaart de constructiegegevens gedurende de volledige exploitatieduur van de betrokken distributie-installatie.

Hoofdstuk 8. Werken in de nabijheid van distributie-installaties

Afdeling 1. Maatregelen voor de uitvoering van de werken

Art. 38. Vóór de uitvoering van de werken informeert de derde via het KLIP, conform het KLIP-decreet van 14 maart 2008 en zonder afbreuk te doen aan enige andere geldende regelgeving, naar het mogelijke bestaan van een distributie-installatie in de zone van de geplande werken.

Spoeëisende herstellingswerken mogen worden aangevat nadat de derde de werken, vermeld in het eerste lid, telefonisch heeft gemeld aan de distributienetbeheerder en met de distributienetbeheerder overeenstemming heeft bereikt over de werkwijze en de veiligheidsmaatregelen. Spoeëisende herstellingswerken zijn elke interventie als reactie op een incident dat de veiligheid van personen of goederen in het gedrang brengt, of om de openbare dienstverlening te behouden.

Art. 39. Als er een distributie-installatie binnen de zone van de geplande werken ligt, informeert de distributienetbeheerder de derde via het KLIP over de plaats van de installaties en over de veiligheidsmaatregelen in het kader van de geplande werken om de veiligheid en het goede behoud van de distributie-installaties te verzekeren.

De informatie van de distributienetbeheerder, vermeld in het eerste lid, bevat de volgende elementen:

- 1° de plannen en informatie om de leidingen te lokaliseren;
- 2° de standaard voorzorgsmaatregelen die de derde neemt;
- 3° de maatregelen die de derde neemt als de distributie-installatie beschadigd wordt, ondanks de voorzorgsmaatregelen.

Art. 40. Als de derde, ondanks de voorgeschreven maatregelen, oordeelt dat er een verhoogd risico blijft bestaan voor het aardgasdistributienet door de geplande werken, informeert die de distributienetbeheerder daarover zo snel mogelijk.

De distributienetbeheerder deelt de derde zo snel mogelijk schriftelijk of tijdens een overleg mee of er bijkomende maatregelen nodig zijn. Die maatregelen kunnen betrekking hebben op:

- 1° de organisatie van het toezicht op de werf in overleg met de veiligheidscoördinator tijdens de uitvoering van de werken;
- 2° het verplaatsen of vervangen van de distributie-installaties;
- 3° het plaatsen van bijkomende beschermingen;
- 4° het uitstellen van de werken.

De derde neemt de maatregelen die de distributienetbeheerder heeft opgelegd.

Art. 41. Zonder voorafgaandelijk schriftelijk akkoord van de distributienetbeheerder:

- 1° mag de hoogte van de dekking boven de leiding niet gewijzigd worden zodat de vereiste ingravingsdiepte wordt gerespecteerd;
- 2° mag de leiding niet in een funderingslaag of metselwerk komen te liggen;
- 3° mag zich geen enkel hard materiaal bevinden op minder dan 10 centimeter van een distributie-installatie;
- 4° mogen geen andere ondergrondse installaties in de lengterichting in het verticale vlak boven distributie-installaties worden geplaatst.

Art. 42. Er worden geen bouwwerken boven een distributie-installatie geplaatst.

De werken in de nabijheid van een distributie-installatie mogen de distributienetbeheerder niet verhinderen onderhoud uit te voeren op het aardgasdistributienet of toegang te hebben tot distributie-installaties bij latere uitvoering van werken aan leidingen.

Afdeling 2. Maatregelen bij het opstarten van en tijdens de werken

Art. 43. Bij de opstart van de werken bepaalt de derde de locatie van de distributie-installaties op basis van de plannen die de derde heeft ontvangen via de KLIP-planaanvraag. De werken worden niet aangevat voordat de derde die plannen heeft ontvangen.

De door de distributienetbeheerder overgemaakte plannen zijn indicatief. De indicaties op de plannen worden ter plaatse gecontroleerd door de derde.

De derde bepaalt de exacte ligging van de ondergrondse distributie-installaties door peilingen uit te voeren met proefsleuven die uitsluitend met handwerktuigen worden gemaakt.

De opdrachtgever of diens aannemer neemt alle passende maatregelen, waarbij die rekening houdt met de informatie ontvangen van de

distributienetbeheerder, conform artikel 39, om de veiligheid en het goede behoud van de distributie-installaties te waarborgen.

Art. 44. Bij onverenigbaarheid tussen de plannen en de informatie vastgesteld ter plaatse, verwittigt de derde onmiddellijk de distributienetbeheerder in de volgende gevallen:

- 1° de derde vindt de straatpotten of andere merktekens van sifons, afsluiters, meetpunten aangeduid op de plannen niet;
- 2° de distributie-installatie, vermeldt op het plan, bevindt zich niet binnen een verticale afstand van 0,5 meter of horizontale afstand van 0,75 meter van het tracé zoals opgetekend op het plan.

De distributienetbeheerder past de plannen aan op basis van de beschikbare informatie, voor zover dat mogelijk is.

Art. 45. Als de derde een leiding aantreft die niet op de ontvangen plannen vermeld staat, neemt die contact op met de beheerders van ondergrondse installaties in de betrokken zone om de leiding te identificeren, overeenkomstig de gewoonte in de praktijk.

Art. 46. Als permanente of voorlopige merktekens bovengronds werden geplaatst om de aanwezigheid van ondergrondse distributie-installaties aan te duiden, zorgt de derde ervoor dat die merktekens behouden blijven. Als die merktekens tijdelijk worden weggenomen, plaatst de derde ze op hun oorspronkelijke plaats terug.

Art. 47. De plannen en informatie die door de distributienetbeheerder gecommuniceerd worden, conform artikel 39, worden ter beschikking gehouden van het personeel van de derde en zijn ter plaatse aanwezig tijdens de duur van de werkzaamheden.

Art. 48. Voordat de derde de proefsleuven graaft om distributie-installaties te lokaliseren of tijdens de uitvoering van grondwerken, brengt de derde het betrokken personeel op de hoogte van de maatregelen, vermeld in dit hoofdstuk, en van alle informatiedocumenten waarover de derde beschikt.

Art. 49. §1. De derde neemt tijdens de uitvoering van de werken alle nodige maatregelen om schade aan de distributie-installaties te voorkomen, inclusief de bekleding, waarbij die rekening houdt met de informatie ontvangen van de distributienetbeheerder, conform artikel 39.

§2. De derde respecteert de afstanden tot andere installaties en past alle maatregelen toe die voortvloeien uit de voorschriften voor het aanvullen van sleuven.

De derde neemt, na voorafgaandelijk overleg met de distributienetbeheerder, alle maatregelen die nodig zijn om de veiligheid van personen en goederen te waarborgen en om het behoud en de stabiliteit van de distributie-installaties en de continuïteit van de gasbevoorrading, zowel op korte als op lange termijn, niet in het gedrang te brengen.

§3. De derde zorgt ervoor dat de distributie-installaties van de distributienetbeheerder permanent toegankelijk zijn.

De werken uitgevoerd door een derde mogen de distributienetbeheerder niet verhinderen toegang te hebben tot de distributie-installaties binnen een redelijke termijn en voor een redelijke duur. In noodsituaties heeft de distributienetbeheerder onmiddellijk toegang. Als de installaties niet toegankelijk kunnen blijven, overlegt de derde voorafgaand met de distributienetbeheerder.

§4. De derde houdt er rekening mee dat dienstleidingen en bepaalde hulpstukken van distributieleidingen, in het bijzonder sifons, afsluiters en meetpunten voor druk of voor kathodische bescherming, niet altijd aangeduid zijn op de plannen en boven, naast of onder de distributieleiding kunnen uitsteken.

§5. Het gebruik van mechanische graafwerktuigen en ander mechanisch grondgereedschap en de installatie of doorgang van zware machines in de onmiddellijke nabijheid van distributie-installaties is verboden als daardoor een risico op beschadiging ontstaat, tenzij aangepaste beveiligingsinrichtingen zijn geplaatst die beschadiging van de distributie-installaties uitsluiten. De stabiliteit van de ondergrond van de distributie-installaties mag in geen geval in het gedrang komen.

Art. 50. Als de distributie-installatie beschadigd dreigt te worden door een terreinverzakking, neemt de derde gepaste maatregelen en brengt die onmiddellijk de distributienetbeheerder op de hoogte.

Als de distributie-installatie gevaar loopt beschadigd te worden door latere verzakkingen, stabiliseert de derde de onderliggende aarde.

Art. 51. In geval van schade aan de leiding of aan de bekleding informeert de derde onmiddellijk de distributienetbeheerder zodat die een controle van de leiding of de bekleding uitvoert en, zo nodig, de distributie-installaties, met inbegrip van de bekleding, herstelt.

De derde vrijwaart de distributie-installatie voor externe schade.

Art. 52. Het is verboden:

- 1° distributie-installaties in kunststof met een vlam op minder dan 60 centimeter te benaderen zonder extra thermische bescherming van de gasinstallatie;
- 2° de distributie-installatie van buitenaf te belasten.

Als een leiding wordt vrijgegraven, ondersteunt of hangt de derde de leiding op en brengt die een rubberen band aan tussen de buis en de hangbeugel, volgens de instructies van de distributienetbeheerder, om de buis of de bekleding niet te beschadigen.

Art. 53. De derde sluit elke ondergrondse muurdoorvoering van een andere leiding in een gebouw gasdicht af, in het bijzonder voor leidingen voor water, riolering, telefonie of elektriciteit, om te voorkomen dat aardgas binnendringt ten gevolge van een gaslek aan een installatie buiten het gebouw.

De derde sluit, bij het einde van de werken, alle kruisingen van ondergrondse constructies of doorvoeringen gasdicht af die die derde in het kader van diens werken heeft uitgevoerd of die bestonden, en die de bouwheer-eigenaar niet of slechts gedeeltelijk gebruikt.

Art. 54. Elke beschadiging van een distributie-installatie wordt onmiddellijk gemeld aan de distributienetbeheerder. In geval van een gaslek neemt de derde alle maatregelen om de risico's te beperken, waarbij die rekening houdt met de informatie die die ontvangt van de distributienetbeheerder overeenkomstig artikel 39, tweede lid, 3°.

Elke derde die een gebrek aan draagvermogen van de ondergrond vaststelt tijdens de uitvoering van de werken, brengt de distributienetbeheerder en de wegbeheerder daarvan op de hoogte. De derde neemt alle maatregelen om schade te voorkomen.

Art. 55. De derde respecteert de minimumafstanden, vermeld in artikel 18, en vergroot die afstanden waar dat mogelijk is.

Afdeling 3. Maatregelen vóór het voltooien van de werken

Art. 56. De sleuf wordt aangevuld met zand of fijne aarde, vrij van stenen of hard materiaal, met uitsluiting van zelfverdichtende, uitgraafbare materialen. De aanvulling gebeurt met een dikte van ten minste twintig centimeter. De sleuf wordt zorgvuldig verdicht met handwerktuigen.

Bij ondergraving van een distributie-installatie brengt de derde opnieuw een steunlaag aan om verzakkingen te voorkomen die de distributie-installatie kunnen beschadigen.

Art. 57. Vooraleer de werken voltooid zijn, controleert de derde of de dekking van de leiding overeenstemt met de originele liggingsdiepte van de leiding. Als dat niet het geval is, of als de originele liggingsdiepte niet overeenkomt met de minimale ingravingsdiepte, vermeld in artikel 15, meldt de derde dat aan de distributienetbeheerder, zodat de nodige maatregelen kunnen worden genomen. In ieder geval waakt de derde erover dat die minimale ingravingsdiepte wordt aangehouden.

Als de leiding meer dan tien centimeter dieper ligt dan voor de werken, bespreekt de derde de nodige maatregelen met de distributienetbeheerder.

De derde plaatst de waarschuwings- of beschermingslinten, straatpotten en merktekens correct terug op de juiste plaats.

Afdeling 4. Niet-naleving door een derde van de opgelegde regels

Art. 58. §1. Als de derde de bepalingen van dit hoofdstuk niet naleeft, deelt de distributienetbeheerder onmiddellijk de corrigerende maatregelen mee aan die betrokken derde. Als dat nodig is, vraagt de distributienetbeheerder een onderling overleg tussen de partijen om corrigerende maatregelen te bepalen.

Tijdens dat overleg kan de distributienetbeheerder de werken stilleggen. In dat geval kan alleen de distributienetbeheerder de werken laten heropstarten.

De corrigerende maatregelen zijn volledig ten laste van de derde.

§2. Als er geen overleg is of geen akkoord wordt bereikt, kan de distributienetbeheerder vragen aan de toezichthouders om de werken onmiddellijk te laten stopzetten.

De toezichthouders beslissen over de heropstart van de werken, na overleg met de distributienetbeheerder.

Hoofdstuk 9. Exploitatievoorwaarden en de controles van de distributie-installaties

Afdeling 1. Toegang tot de distributie-installaties

Art. 59. Het is verboden om zonder toelating van de distributienetbeheerder:

- 1° zich te begeven op de terreinen of in de gebouwen die de distributienetbeheerder exploiteert;
- 2° zich te begeven in of op delen van de distributie-installaties die geëxploiteerd worden, opgericht zijn, geïnstalleerd of gebouwd worden;
- 3° het personeel van de distributienetbeheerder of iedereen die daarvoor de toelating heeft, op welke manier dan ook de toegang tot alle distributie-installaties te verhinderen of te belemmeren.

Afdeling 2. Organisatie

Art. 60. De distributienetbeheerder beheert en onderhoudt de distributie-installaties. De distributienetbeheerder zorgt minstens voor de volgende elementen:

- 1° een passende opleiding voor het personeel dat betrokken is bij het beheer en het onderhoud van de distributie-installaties;
- 2° gekwalificeerd personeel dat permanent beschikbaar is;
- 3° het noodzakelijke materieel, de uitrustingen en communicatiemiddelen om de distributie-installaties te beheren en te onderhouden;
- 4° een communicatiesysteem dat iedereen toelaat een gasgeur of een incident te melden.

De distributienetbeheerder kan, als de omstandigheden dat eisen, zo snel mogelijk een afgevaardigde ter plaatse sturen.

Afdeling 3. Beheer- en onderhoudsprocedure

Art. 61. De distributienetbeheerder bepaalt de nadere regels, de instructies en de procedures voor het beheer en het onderhoud van de distributie-installaties.

Afdeling 4. Opvolging van de staat van de distributie-installaties

Art. 62. De distributienetbeheerder voert de nodige controles uit van de leidingen en stations, in overeenstemming met de bijzondere technische bepalingen.

De distributienetbeheerder spoort systematisch gasindicaties op bij distributie-installaties en op de delen van de aansluitingen die zich op openbaar domein bevinden.

Op verzoek om tussenkomst en in overeenstemming met de bijzondere technische bepalingen, controleert de distributienetbeheerder de delen van de aansluitingen die zich buiten het openbaar domein bevinden, voor zover dat praktisch en technisch haalbaar is.

Afdeling 5. Opvolging van de kenmerken van het verdeelde aardgas

Art. 63. De distributienetbeheerder beheert de gasdruk in het aardgasdistributienet in overeenstemming met de bijzondere technische bepalingen.

Art. 64. De distributienetbeheerder controleert of de odorisatie van het aardgas in het aardgasdistributienet in overeenstemming is met artikel 11 en de bijzondere technische bepalingen.

De distributienetbeheerder controleert periodiek het odorisatieniveau, ongeacht de persoon die de odorant heeft toegevoegd.

Afdeling 6. Beheer van de plannen, de documentatie en de rapporten

Art. 65. Gedurende de exploitatieduur van de distributie-installatie, houdt de distributienetbeheerder de plannen en de technische documenten van de distributie-installatie bij.

De plannen, vermeld in het eerste lid, omvatten minstens de volgende gegevens:

- 1° de nominale diameter en het type materiaal van de leidingen;
- 2° de afwijkingen van de ingravingsdieptes, vermeld in artikel 15, en de daarvoor toegepaste beschermingsvoorzieningen van de leidingen;
- 3° het tracé, met aanduiding van de ongebruikelijke doorgangen van de leiding;
- 4° de identificatie van de distributie-installaties met behulp van een legende.

De afwijkingen van de ingravingsdieptes, vermeld in het tweede lid, 2°, en aangeduid op de plannen zijn gekend door de distributienetbeheerder op het moment van de aanleg.

De distributienetbeheerder past de plannen aan met de informatie die beschikbaar is, in voorkomend geval na een afwijking vastgesteld door een derde, conform artikel 44.

Art. 66. De distributienetbeheerder verstrekt gegevens die toelaten de dienstleidingen te lokaliseren.

Art. 67. De distributienetbeheerder houdt de gegevens bij van de evaluaties, beproevingen, controles en inspecties van de distributie-installaties.

De bijzondere technische bepalingen geven aan hoelang de gegevens, vermeld in het eerste lid, worden bijgehouden.

Afdeling 7. Buitendienststelling van een distributie-installatie

Art. 68. De tijdelijke of definitieve buitendienststelling van een distributie-installatie gebeurt in overeenstemming met de bijzondere technische bepalingen.

Hoofdstuk 10. Tussenkoms na gasreukmelding of incident en noodprocedure

Afdeling 1. Tussenkoms na gasreukmelding of incident

Art. 69. Als een gasgeur aan de distributienetbeheerder gemeld wordt, stuurt die zo snel mogelijk een personeelslid ter plaatse.

De criteria voor de behandeling van de gasindicaties en gaslekken worden bepaald in de bijzondere technische bepalingen.

Art. 70. Met behoud van de toepassing van artikel 73 herstelt de distributienetbeheerder de gastoevoer na het nemen van de nodige acties voor zover:

- 1° de nodige werken uitgevoerd zijn op het aardgasdistributienet of op de binneninstallaties;
- 2° de distributienetgebruiker, als gevolg van de gehele of gedeeltelijke hernieuwing van de binneninstallaties of als gevolg van een brand of een explosie of na afsluiting in opdracht van de hulpdiensten, voor elke binneninstallatie beschikt over een attest van conformiteit met de voorschriften van de 20 NBN-normen.

Het conformiteitsattest, vermeld in het eerste lid, 2°, betreft de delen van de binneninstallaties die vernieuwd zijn of betrokken waren bij een brand of een explosie. De distributienetgebruiker bezorgt een kopie van dat conformiteitsattest aan de distributienetbeheerder.

Afdeling 2. Noodprocedures

Art. 71. De distributienetbeheerder stelt een noodplan op conform de bijzondere technische bepalingen.

Het noodplan treedt in werking als zich een groot incident voordoet dat de distributienetbeheerder niet kan oplossen, gelet op diens gebruikelijke organisatie.

Art. 72. Wanneer de distributienetbeheerder tussenkomt, stemt die af met de hulpdiensten die ter plaatse aanwezig zijn.

De distributienetbeheerder en de hulpdiensten houden enerzijds rekening met de eventuele noodzaak om gasbranden te doven en anderzijds met de vereisten inzake veiligheid van andere distributienetgebruikers en van het behoud van de bevoorradingszekerheid.

Hoofdstuk 11. Procedure bij de opening van een meter voor een distributienetgebruiker

Art. 73. Bij de opening van de gasmeter controleert de distributienetbeheerder of de binneninstallaties gasdicht zijn voor de bedrijfsdruk.

Voor de ingebruikname van een geheel of gedeeltelijk nieuwe distributie-installatie bezorgt de distributienetgebruiker een conformiteitsattest aan de distributienetbeheerder waaruit blijkt dat de installatie beantwoordt aan de voorschriften van de overeenstemmende geldende NBN-normen.

De bijzondere technische bepalingen vermelden:

- 1° de voorwaarden bij het openen van een meter voor een geheel of gedeeltelijke nieuwe installatie;
- 2° de voorwaarden bij het heropenen van een meter na afsluiting als gevolg van een gaslek, werken of een andere interventie.

Hoofdstuk 12. Beheer van informatie over de herstelde gaslekken en grote incidenten

Art. 74. De distributienetbeheerder meldt onmiddellijk elk groot incident aan de toezichthouders, per telefoon en per e-mail. Zo snel mogelijk daarna wordt ook het eindverslag van het incident per e-mail doorgestuurd.

Alle incidenten komen via een geautomatiseerd systeem terecht in een databank bij de toezichthouders.

Art. 75. De distributienetbeheerder bezorgt jaarlijks een jaarverslag aan de toezichthouders, uiterlijk tegen 1 april van het daaropvolgende jaar. Dat jaarverslag bevat minstens de volgende gegevens:

- 1° het aantal herstelde lekken per distributienetbeheerder, opgesplitst volgens door derden gemelde lekken en lekken opgespoord via systematische lekopsporing, zowel voor distributieleidingen als voor dienstleidingen. Voor de distributieleiding wordt een onderscheid gemaakt tussen lagedruk- en middendruk distributieleidingen. Voor de dienstleidingen worden het aantal lekken buiten en binnen apart weergegeven;
- 2° het aantal lekken aan distributieleidingen per distributienetbeheerder, opgesplitst in middendruk distributieleidingen en lagedruk distributieleidingen en per materiaalsoort;
- 3° het aantal lekken aan dienstleidingen, zowel buiten als binnen samengeteld, per distributienetbeheerder, met een weergave van het totaal aantal dienstleidingen per distributienetbeheerder en een indicatie van aantal lekken per honderd dienstleidingen;
- 4° een indeling van de lekken aan middendruk- en lagedruk distributieleidingen gecombineerd, volgens de materiaalsoort van

- de leiding en de situering van het defect. Voor een defect door corrosie wordt een onderscheid gemaakt tussen lagedruk- en middendruk distributieleidingen;
- 5° een indeling van de lekken aan dienstleidingen volgens de situering van het defect;
 - 6° het leidingenbestand per materiaalsoort aan het einde van het jaar;
 - 7° het aantal dienstleidingen aanwezig op het einde van het jaar en het aantal nieuwe en vernieuwde dienstleidingen tijdens het afgelopen jaar;
 - 8° het aantal kilometers middendruk distributieleidingen en lagedruk distributieleidingen die werden afgepeild in het kader van de systematische lekdetectie;
 - 9° het totale aantal gevallen van beschadigingen en het aantal gevallen van beschadigingen met lekken;
 - 10° een lijst met het overzicht van de grote incidenten, met vermelding van de datum van het incident, de datum van de rapportering, de locatie van het incident en de aard van het incident.

Hoofdstuk 13. Bijzondere technische bepalingen

Art. 76. Op voorstel van een of meer distributienetbeheerders, en na overleg met het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, of op voorstel van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid en na overleg met de distributienetbeheerders, kunnen de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en natuur, gezamenlijk de bijzondere technische bepalingen vaststellen. De bijzondere technische bepalingen leggen de bijzondere vereisten vast voor de volgende elementen:

- 1° het ontwerp van de distributie-installaties;
- 2° de aanleg en beproeving van de distributie-installaties;
- 3° de modaliteiten voor de ingebruikname van de distributie-installaties;
- 4° de controle van de distributie-installaties, inclusief de bewaking en controle op afstand;
- 5° de corrosiebescherming;
- 6° de herstellingen aan de distributie-installaties;
- 7° het onderhoud van stations en cabines;
- 8° de controle van de odorisatie van het gas;
- 9° de behandeling van gasindicaties en gaslekken;
- 10° het beheer van noodsituaties;
- 11° de modaliteiten voor het openen van een gasmeter;
- 12° de uitvoeringswijze van de tijdelijke of definitieve buitendienststelling van distributie-installaties;
- 13° het beheer van de plannen en de gegevens van de distributie-installaties.

Art. 77. Op voorstel van een of meer distributienetbeheerders, en na overleg met het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, of op voorstel van het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid en na overleg met de distributienetbeheerders, kunnen de bijzondere technische bepalingen worden gewijzigd.

De wijziging en aanneming van de bijzondere technische bepalingen gebeuren via dezelfde procedure.

Art. 78. Bij gebrek aan voorschriften in de bijzondere technische bepalingen kan de distributienetbeheerder een bijzondere vernieuwende maatregel of methode toepassen op basis van een technisch dossier waaruit blijkt dat de geldende normen of goede praktijken zijn gevolgd.

Hoofdstuk 14. Slotbepalingen

Art. 79. In artikel 2, 27°, van dit besluit, wordt de zinsnede "artikel 12, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid" vervangen door de zinsnede "artikel 2, 10°, samen gelezen met artikel 6, §2, 1°, van het Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025".

Art. 80. Het koninklijk besluit van 28 juni 1971 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasdistributie door middel van leidingen wordt opgeheven.

Art. 81. Met behoud van de toepassing van artikel 4, 2°, zijn de artikelen 17 tot en met 21 en 30 tot en met 39 van toepassing op bestaande distributie-installaties die zijn ontworpen voor de inwerkingtreding van dit besluit maar waarvan de aanlegwerkzaamheden aanvatten of doorlopen na de inwerkingtreding.

Art. 82. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2026, met uitzondering van artikel 79, dat in werking treedt op 1 april 2026.

Art. 83. De Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, zijn, ieder wat de eigen bevoegdheid betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS